

DOI: 10.26565/2310-9513-2024-20-05
УДК 339.564:656.073:338.49(477)

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

Поліванцев Андрій Сергійович

к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

майдан Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61022

e-mail: polivantsev@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4388-5595>

У статті досліджується стан та перспективи розвитку логістичної інфраструктури України, зокрема її ключових компонентів, викликів та стратегічних напрямів трансформації в умовах сучасних викликів, таких як війна та економічна нестабільність. Основна мета дослідження полягає у визначенні пріоритетів і стратегічних напрямів розвитку логістичної інфраструктури України для підвищення її конкурентоспроможності та інтеграції в глобальні ланцюги постачання. У роботі використано системний підхід, що передбачає аналіз поточного стану логістичної інфраструктури та застосування методів стратегічного планування для визначення ключових пріоритетів її розвитку. Аналіз побудовано на основі SWOT-методології, що дозволяє оцінити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози для логістичної системи України. У статті визначено три ключові стратегічні вектори розвитку логістичної галузі: економічне зростання через зміцнення внутрішнього ринку, розширення ринку логістичних послуг та реалізація транзитного потенціалу країни. Зокрема, акцентовано увагу на таких заходах, як контейнеризація перевезень, інтеграція української залізничної мережі до європейської системи, розвиток мультимодальних транспортних хабів, модернізація внутрішньої інфраструктури та адаптація логістичних процесів до стандартів Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T). Отримані результати можуть бути використані при формуванні державної стратегії розвитку транспортно-логістичної інфраструктури України, а також у діяльності підприємств, що займаються міжнародними перевезеннями та наданням логістичних послуг. Реалізація запропонованих заходів сприятиме інтеграції України в міжнародні ланцюги постачання, оптимізації логістичних витрат, підвищенню ефективності торговельних операцій та розкриттю транзитного потенціалу країни. Запропонований підхід забезпечує баланс між швидкими рішеннями та довгостроковими інфраструктурними ініціативами, необхідними для стабільного розвитку логістичної системи України.

Ключові слова: логістична інфраструктура, транзитний потенціал, мультимодальні коридори, міжнародна торгівля, контейнеризація, економічний розвиток.

Як цитувати: Поліванцев А.С. Пріоритети розвитку логістичної інфраструктури України. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2024. № 20. С. 41–50. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-20-05>

In cites: Polivantsev A. (2024). Priorities for the development of logistics infrastructure in Ukraine. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series International Relations. Economics. Country Studies. Tourism*, (20), 41–50. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-20-05> (in Ukrainian)

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі логістична інфраструктура відіграє критично важливу роль у забезпеченні безперервного та ефективного руху товарів, що є основою економічної стабільності та конкурентоспроможності країни. Розуміння природи та компонентів логістичної інфраструктури дозволяє не лише пояснити, як товари досягають споживачів, але й визначити стратегічні напрямки її вдосконалення.

Розвиток логістичної інфраструктури є важливим чинником економічного зростання, що активно вивчається у сучасній науковій літературі. Логістика відіграє роль інтегратора між виробничими, торговельними та споживчими секторами, забезпечуючи ефективний рух товарів, послуг та інформації. Науковці зазначають, що логістична інфраструктура не лише полегшує внутрішню торгівлю, але й виступає основою інтеграції країни в глобальні економічні процеси [3].

Уявімо ситуацію, коли доставка товарів першої необхідності затримується через неефективність транспортування або відсутність відповідних складських потужностей. У таких умовах збої в логістиці можуть викликати дефіцит продукції, зростання витрат і навіть соціальну напруженість. У цифрову епоху, коли електронна комерція формує нові стандарти швидкості та доступності, розвинена логістична інфраструктура стає не просто перевагою, а необхідністю для зростання економіки та інтеграції у світові ринки.

Логістична інфраструктура є невидимим фундаментом, що забезпечує безперервний зв'язок між регіонами, країнами й континентами. Її надійність і ефективність значною мірою визначають конкурентоспроможність національної економіки в глобальних ланцюгах поставок. Саме тому створення

сучасної, адаптивної та стійкої логістичної інфраструктури є пріоритетом для України, яка прагне інтеграції у світові ринки та посилення своєї ролі у глобальній торгівлі [11].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Згідно з класичними теоріями економічного зростання, розробленими Солоу та Ромером, інфраструктура є одним із базових факторів, що сприяє збільшенню продуктивності економіки. Сучасні дослідження підтверджують, що інвестиції в транспортні коридори, мультимодальні хаби та цифрові логістичні рішення мають прямий вплив на підвищення ефективності ланцюгів поставок. Зокрема, дослідження Н. Каличева показали, що покращення логістичної інфраструктури в країнах, що розвиваються, підвищує їхній експортний потенціал та сприяє скороченню витрат на міжнародну торгівлю [3].

Наукові підходи до визначення логістичної інфраструктури наголошують на її багатокомпонентності (рис. 1) та унікальних властивостях, що впливають на формування та функціонування цієї системи.

Логістична інфраструктура є фундаментальною складовою, що забезпечує ефективність міжнародної торгівлі та доступ до ринків. Надійні транспортні мережі та оптимізовані митні процедури сприяють зниженню торгових витрат і часових затримок, підвищуючи конкурентоспроможність національної продукції на глобальних ринках. Це не лише стимулює зростання експорту, але й розширює асортимент товарів і послуг для споживачів через імпорт. Розвинена логістична інфраструктура також відіграє ключову роль у залученні бізнесу, особливо малих і середніх підприємств (МСП), до глобальних ланцюгів створення вартості. Забезпечуючи доступ до міжнародних ринків і постачальників, МСП мо-

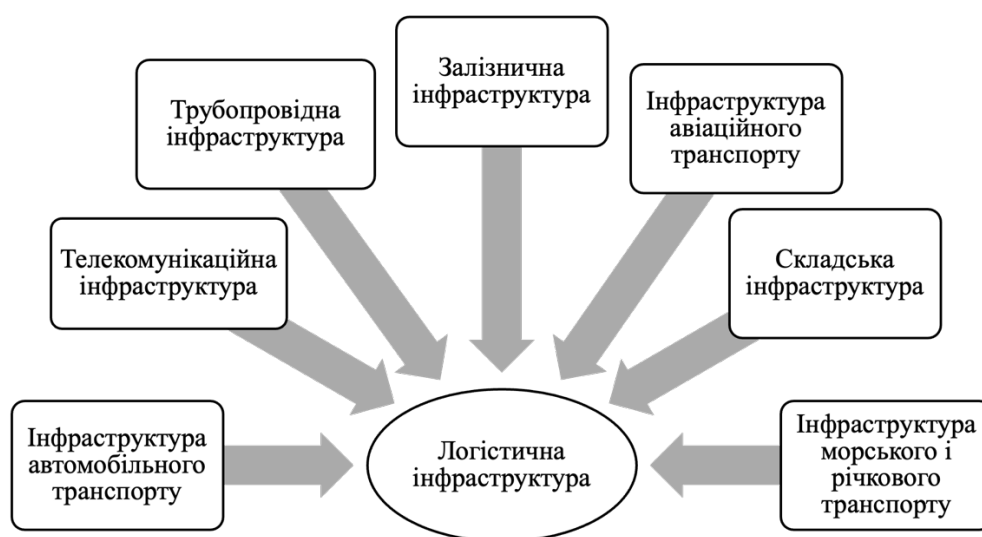

Рис. 1. Основні складові логістичної інфраструктури

Джерело: складено автором на основі [9]

Fig. 1. Main components of logistics infrastructure

Source: compiled by the author based on [9]

жуть спеціалізуватися на певних етапах виробництва, використовуючи свої порівняльні переваги та підвищуючи загальну конкурентоспроможність національної економіки.

Згідно з дослідженням GI Group Holding, якість транспортної інфраструктури є одним із ключових індикаторів у глобальному індексі конкурентоспроможності [4]. Країни з розвинуеною логістикою, такі як Німеччина, Нідерланди та Сінгапур, демонструють вищі показники економічної стабільності завдяки ефективним транспортним системам, які мінімізують логістичні витрати та збільшують надійність поставок. Досягнення ефективної логістики у країнах, що розвиваються, визначається низкою критичних факторів, серед яких розвиток сучасної інфраструктури, оптимізація митних процедур, наявність кваліфікованої робочої сили та впровадження чітких і прозорих правил регулювання.

Дослідження Л. Горошкової, А. Бакурової, та інших, проведене із застосуванням моделі структурного рівняння, продемонструвало суттєві економічні переваги, пов'язані з високоякісною портовою інфраструктурою та підвищеною ефективністю логістичних систем. Науковці показали, що використання сучасних технологій і обладнання в портах дозволяє покращити ефективність логістики, що, у свою чергу, підвищує надійність операцій, зменшує ризик пошкодження вантажів, спрощує їх відстеження та пришвидшує доставку.

Додатковими умовами, які сприяють покращенню економічної ситуації, є низька інфляція, що забезпечує стабільність цін та передбачуваність витрат для населення і бізнесу. Це створює передумови для стимулювання інвестицій та довгострокового економічного зростання. Зростання рівня життя, яке відображається у доступі до якісних товарів, послуг, освіти та охорони здоров'я, сприяє самореалізації населення та підвищенню його продуктивності.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Політична та економічна стабільність виступають ключовими чинниками економічного розвитку. Упевненість населення та бізнесу у стабільному майбутньому заохочує інвестування, розвиток нових підприємств та прийняття інноваційних рішень. Водночас розвиток людського капіталу, що включає інвестиції у сферу освіти, охорони здоров'я та підвищення кваліфікації, є базисом для забезпечення сталого економічного зростання через підвищення продуктивності та ефективності робочої сили.

Таким чином, досягнення ефективної логістики та економічного зростання вимагає комплексного підходу, що поєднує розвиток інфраструктури, соціально-економічну стабільність та активну інтеграцію новітніх технологій і управлінських практик. На рисунку 2 представлено концептуальну модель, яка демонструє взаємозв'язок між економічним розвитком і логістичною інфраструктурою через механізми міжнародної торгівлі. Модель ілюструє, як розвиток логістичної інфраструктури сприяє підвищенню ефективності торговельних процесів, що, своєю чергою, позитивно впливає на обсяги міжнародної торгівлі та, зрештою, відображається на зростанні валового внутрішнього продукту (ВВП) країни.

Аналіз обсягів вантажних перевезень різними видами транспорту в Україні до та після початку бойових дій є критично важливим для оцінки стійкості та адаптивності логістичної інфраструктури. Згідно з даними Державної служби статистики України, у 2021 році обсяг перевезених вантажів становив 621,3 млн тонн. У 2022 році цей показник знизився на 48,8% — до 318,2 млн тонн, що свідчить про значний вплив воєнних дій на транспортну систему країни [22].

У 2023 році спостерігалось часткове відновлення: обсяг перевезених вантажів зріс на 3,3% порівняно з 2022 роком і становив 327,9 млн тонн. Проте

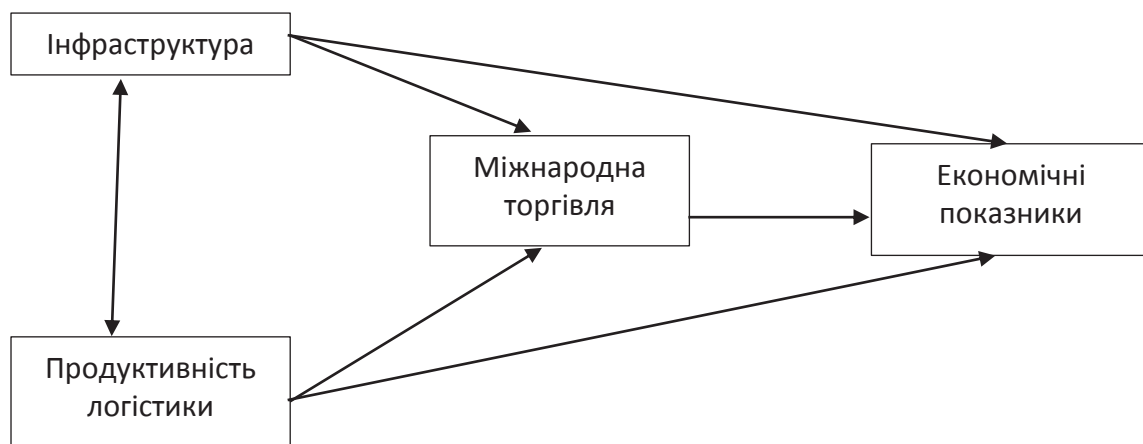

Рис. 2. Концептуальна модель взаємозв'язку економічного зростання та розвитку логістичної інфраструктури

Джерело: складено автором

Fig. 2. Conceptual model of the relationship between economic growth and logistics infrastructure development

Source: compiled by the author

цей показник все ще на 47,2% менший від рівня 2021 року, що підкреслює необхідність подальших зусиль для відновлення та модернізації логістичної інфраструктури. Залізничний та автомобільний транспорт залишаються домінуючими в структурі вантажних перевезень України. У 2023 році залізничним транспортом перевезено 148,4 млн тонн вантажів, що свідчить про поступове відновлення після значного спаду в 2022 році [22].

Індекс ефективності логістики (LPI) є інтегральним показником, що оцінює багатогранні аспекти функціонування логістичних систем країни. Цей показник включає такі ключові критерії, як ефективність митного контролю, якість транспортної інфраструктури, організацію міжнародних перевезень, а також швидкість, точність і прогнозованість доставки. Він є важливим інструментом для аналізу конкурентоспроможності логістичної інфраструктури в глобальних ланцюгах поставок. У 2023 році LPI України становив 2,70, що свідчить про певне зниження порівняно з 2014 роком – 2,98 [5]. Ця тенденція зумовлена як внутрішніми, так і зовнішніми викликами, зокрема впливом військових дій, економічної нестабільності та адаптацією до нових глобальних стандартів логістики. Разом із тим, деякі складові показників демонструють позитивні зрушення. Наприклад, покращився ранг за якістю торговельної та транспортної інфраструктури, можливістю відстежувати та простежувати вантажі, а також за компетентністю логістичних послуг. Водночас спостерігається зниження оцінки частоти своєчасної доставки та загального рівня ефективності логістики.

Кореляційний аналіз між показниками логістичної інфраструктури та експортно-імпоротною діяльністю України за період 2014–2023 років демонструє стійкий позитивний зв'язок. Найвищі коефіцієнти кореляції між розвитком логістичної інфраструктури та зростанням зовнішньоторговельних потоків спостерігалися у 2016 році. У 2023 році цей зв'язок дещо ослаб, що пояснюється змінами в глобальному середовищі та впливом військового стану. Проте більшість показників все ще підтримують помірну до сильну позитивну кореляцію (табл. 1).

Війна суттєво вплинула на логістичну систему України, спричинивши значні втрати, зокрема падіння на 43 позиції в рейтингу якості транспортної інфраструктури. Попри це, логістика України виявила адаптивність, завдяки заходам, таким як перенаправлення вантажів на сухопутні маршрути та розвиток дунайського порту для обходу морської блокади. Однак війна також виявила критичні слабкі сторони, зокрема у сфері складської логістики.

Розвиток логістичної інфраструктури України в сучасних умовах значною мірою залежить від геополітичної ситуації, рівня економічної стабільності та доступності інвестицій. Сценарний аналіз дозво-

ляє розглянути можливі траєкторії її розвитку, що відображають різні сценарії: оптимістичний, реалістичний та песимістичний.

1. Оптимістичний сценарій передбачає успішне завершення військових дій, активне залучення міжнародної допомоги та стабілізацію економіки. У цьому випадку Україна має можливість стати важливим логістичним вузлом у Східній Європі. Реалізація такого сценарію передбачає інтеграцію до Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T), модернізацію портової інфраструктури, розвиток мультимодальних транспортних хабів та впровадження цифрових платформ для обміну інформацією в логістичних процесах. Активна співпраця з міжнародними фінансовими установами дозволить розширити нові торговельні коридори, зокрема через Дунайський регіон. Очікується, що це сприятиме зростанню ВВП на 4-5% щорічно, зниженню логістичних витрат на 20-25% та підвищенню міжнародного рейтингу логістичної ефективності України.

2. Реалістичний сценарій передбачає поступове відновлення економіки після завершення військових дій за умов обмежених ресурсів. У цьому випадку модернізація транспортної інфраструктури буде зосереджена на ключових коридорах, які забезпечують торгівлю з ЄС. Регіональні логістичні хаби в Західній Україні стануть важливими центрами для обробки вантажів. Часткова реконструкція пошкодженої інфраструктури дозволить відновити транспортні мережі, проте збережуться певні бюрократичні бар'єри, які обмежуватимуть ефективність логістики. У результаті зростання ВВП очікується на рівні 2-3% щорічно, з частковим зниженням витрат для експортерів та імпортерів.

3. Песимістичний сценарій передбачає тривалі військові дії, політичну нестабільність та низький рівень інвестицій. У такому випадку пошкоджена інфраструктура залишатиметься не відновленою, а міжнародні перевізники уникатимуть співпраці через високі ризики. Транзитний потенціал України буде суттєво знижено, оскільки товарні потоки переорієнтуються на обхідні маршрути. Це спричинить економічну стагнацію з мінімальним зростанням ВВП, збільшенням логістичних витрат та втратою позицій у міжнародних рейтингах.

Отже, оптимістичний сценарій є найбільш бажаним, однак його реалізація залежить від стабілізації геополітичної ситуації та активного залучення міжнародних партнерів. Реалістичний сценарій є більш ймовірним у сучасних умовах і передбачає поступове відновлення з обмеженими ресурсами. Песимістичний сценарій демонструє ризики, яких можна уникнути завдяки системному підходу до реформування логістичної системи. Цей аналіз підкреслює важливість стратегічного планування та інвестицій для забезпечення стійкого економічного зростання України.

Для системного аналізу викликів і можливостей логістичної інфраструктури в умовах війни доцільно провести SWOT-аналіз, представлений у таблиці 2.

SWOT-аналіз логістичної системи України акцентує увагу на ключових перевагах, таких як стратегічне географічне розташування, кваліфікована робоча сила та існуючі торговельні відносини з країнами ЄС та СНД. Ці аспекти створюють значний потенціал для розвитку. Водночас виявлено низку критичних проблем, зокрема пошкодження інфраструктури через військові дії, застарілі логістичні системи та неефективне регулювання, які обмежують можливості повноцінної інтеграції у глобальні ланцюги поставок.

Реалізація національної стратегії розвитку логістичної інфраструктури здійснюється через імплементацію положень Угоди про асоціацію з ЄС, що передбачає адаптацію національного законодавства до європейських стандартів. Основними завданнями в цьому контексті є:

1. Інтеграція міжнародних правових норм у регулювання логістичних операцій, що сприятиме гармонізації з регуляторною політикою ЄС.

2. Впровадження кращих світових практик управління ланцюгами поставок для підвищення ефективності руху товарів.

3. Розвиток контейнерних перевезень через покращення інфраструктури та співпрацю з міжнародними контейнерними перевізниками.

4. Розробка методологій для оцінки ефективності логістики, створення системи моніторингу та обліку відповідних показників.

5. Гармонізація законодавства з міжнародними рекомендаціями та стандартами, зокрема COT, ЄЕК ООН, ЄС та ЄАЕС.

6. Підвищення кваліфікації персоналу та вдосконалення стандартів обслуговування відповідно до міжнародних норм.

Ця стратегія спрямована на інтеграцію України у глобальні логістичні мережі, підвищення конкурен-

Таблиця 1

Кореляційна матриця показників логістичної інфраструктури та експорту і імпорту України у 2014-2023 рр.

Table 1

Correlation matrix of indicators of logistics infrastructure and exports and imports of Ukraine in 2014-2023

Показники	Експорт (середній показник)	Імпорт (середній показник)
Частота, з якою вантажі досягають вантажоодержувача протягом запланованого часу	0,86	0,88
Частота, з якою вантажі досягають вантажоодержувача в запланований час	0,85	0,87
Якість торговельної та транспортної інфраструктури	0,86	0,88
Якість торговельної та транспортної інфраструктури	0,86	0,88
Легкість організації міжнародних перевезень за конкурентними цінами	0,82	0,85
Можливість відстежувати та простежувати вантажі	0,80	0,79
Компетентність та якість логістичних послуг	0,80	0,83
Ефективність процесу митного оформлення	0,82	0,82
Загальний індекс LPI	0,85	0,87

Джерело: розраховано автором за матеріалами [22], [5]

Source: calculated by the author based on materials [22], [5]

Таблиця 2

SWOT-матриця розвитку логістичної інфраструктури України

Table 2

SWOT matrix for the development of Ukraine's logistics infrastructure

Сильні сторони	Слабкі сторони
Стратегічне розташування між Європою та Азією	Пошкодження інфраструктури через війну
Кваліфікована робоча сила	Застарілі логістичні системи та технології
Потенціал портів Чорного моря	Висока залежність від іноземних інвестицій
Інтеграція у європейські торговельні ланцюги	Неефективні митні та прикордонні процедури
Конкурентоспроможний експортний потенціал	Обмежені можливості складської логістики
Можливості	Загрози
Модернізація інфраструктури за підтримки міжнародних партнерів	Тривала війна та безпекові ризики
Інтеграція в глобальні ланцюги поставок	Порушення торговельних маршрутів
Автоматизація та цифровізація логістики	Економічна нестабільність та інфляція
Розвиток дунайських портів і сухопутних маршрутів	Міграція кваліфікованих кадрів
Розширення електронної комерції	Залежність від імпортованих енергоресурсів

Джерело: складено автором

Source: compiled by the author

госпроможності її транспортної інфраструктури та сприяння сталому економічному розвитку країни.

Для забезпечення ефективного обміну інформацією на національному та міжнародному рівнях необхідно виконати такі завдання:

1. Впровадження електронного документообігу, що сприятиме оптимізації маршрутизації товарів у логістичних мережах.

2. Розробка єдиної цифрової логістичної платформи України з її інтеграцією в міжнародні інформаційні системи, що забезпечить прозорість та інтеграцію процесів.

3. Адаптація цифрової інфраструктури транспортних коридорів до глобальних інформаційних стандартів для підвищення їхньої конкурентоспроможності.

4. Уніфікація протоколів обміну інформацією між учасниками логістичних процесів, що зменшить втрати часу та ризики помилок.

5. Використання електронних форм комерційних і транспортних документів у міжнародному переміщенні вантажів, що сприятиме спрощенню бюрократичних процедур.

6. Розвиток систем електронної торгівлі логістичними послугами, що покращить доступ до сервісів та їхню ефективність.

Розвиток логістичної інфраструктури та створення мультимодальних логістичних центрів вимагає реалізації наступних завдань:

1. Розвиток інфраструктури мультимодальних логістичних центрів, які інтегруватимуться у національні та міжнародні ланцюги поставок.

2. Планування інфраструктури з урахуванням територіального розвитку транспортних вузлів (залізничних станцій, портів, аеропортів, терміналів) відповідно до принципів інтермодальності.

3. Інтеграція інфраструктури у глобальні ланцюги поставок та транспортні коридори з перспективою розвитку до 2030 року.

4. Розширення термінальної та складської інфраструктури для підтримки зростання контейнерних перевезень.

5. Комплексний підхід до модернізації логістичної інфраструктури, включаючи її фінансування та програмне забезпечення.

6. Модернізація транспортних ресурсів та впровадження інноваційних рішень відповідно до Цілей сталого розвитку ООН.

Ці завдання формують підґрунтя для створення ефективних програм і стратегій фінансування, які забезпечать стійкий розвиток логістичної системи України. На рисунку 3 наведено ключові чинники розвитку національної логістичної системи.

Розробка стратегічних цілей національної логістичної системи України базується на трьох ключових векторах, що визначають можливі сценарії розвитку галузі:

Сприяння економічному зростанню через розвиток національного ринку товарів та послуг.

Розвиток ринку логістичних послуг шляхом залучення інноваційних рішень.

Максимізація транзитного потенціалу країни завдяки модернізації інфраструктури та створенню нових транспортних коридорів.

На рис. 4 представлено дворівневий підхід до стратегічного розвитку логістичної системи України, який поєднує короткострокові заходи з довгостроковими інфраструктурними ініціативами. Цей підхід спрямований на досягнення стійкості та конкурентоспроможності логістичної галузі у глобальному масштабі.

Впровадження спеціальних об'їзних смуг для вантажівок є важливим кроком у зменшенні заток і пришвидшенні переміщення товарів, що підвищить ефективність транспортної інфраструктури. Для забезпечення безперервності торговельних потоків необхідно оптимізувати обробку документів та митних процедур, створюючи умови для їх цілодобового функціонування. Це мінімізує затримки та підвищить швидкість обігу товарів. Важливим пріоритетом також є розвиток контейнеризації, зокрема переведення зернових перевезень на контейнерні системи, що забезпечить оперативність перевантаження між українськими та європейськими залізничними платформами, підвищуючи інтеграцію в міжнародні транспортні коридори. Для стимулювання торговельної активності необхідно залучити міжнародні фінансові установи та кредитні агентства, які можуть надати додаткові гарантії для транспортних компаній ЄС. Це сприятиме зменшенню ризиків та стимулюватиме міжнародних перевізників до активного співробітництва з українським ринком.

Висновки. Отже, довгострокові інфраструктурні ініціативи мають забезпечити економічну інтеграцію України з Європейським Союзом. Одним із ключових напрямів є адаптація української залізничної мережі до стандартів європейської колії, що сприятиме безперешкодному переміщенню вантажів і посиленню взаємозв'язку транспортних мереж. Покращення судноплавності Рейн-Дунайського коридору відкриє додаткові можливості для водних вантажних перевезень, забезпечуючи доступ до критично важливих транспортних маршрутів.

Розвиток внутрішньої транспортної інфраструктури, включаючи модернізацію доріг, мостів та залізничних колій, є передумовою для ефективного функціонування внутрішніх логістичних систем. Створення сучасних логістичних центрів у стратегічно важливих регіонах, таких як Львівська, Рівненська та Закарпатська області, підвищить ефективність обробки та розподілу вантажів, сприяючи активізації торгівлі з країнами ЄС.

Інтеграція України до Транс'європейської транспортної мережі (TEN-T) дозволить безпосередньо

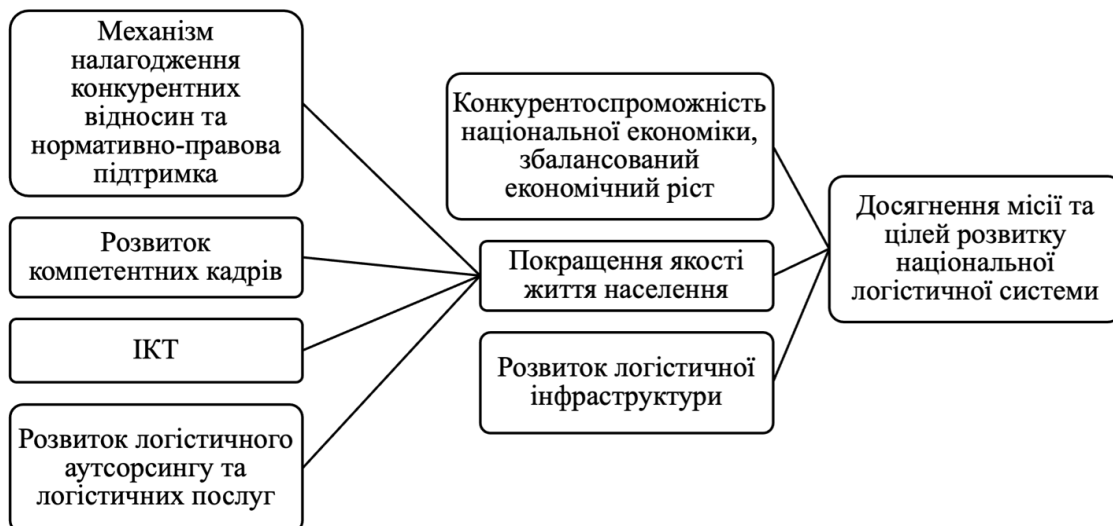

Рис. 3. Ключові чинники розвитку логістичної системи України

Джерело: складено автором

Fig. 3. Key factors in the development of the logistics system of Ukraine

Source: compiled by the author

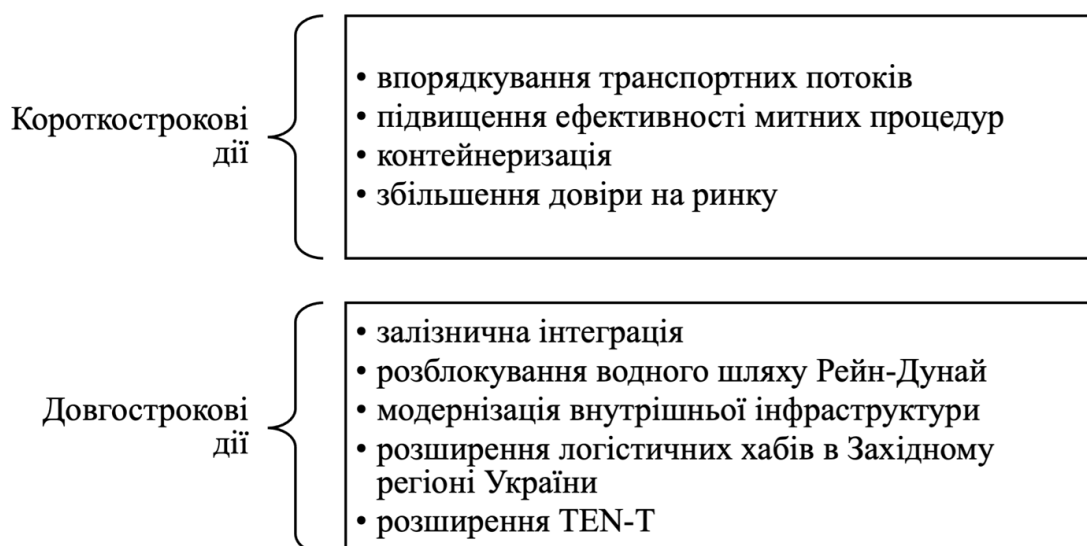

Рис. 4. Комплексний підхід до розвитку логістичної інфраструктури України

Джерело: складено автором

Fig. 4. Integrated approach to the development of logistics infrastructure in Ukraine

Source: compiled by the author

підключитися до розгалуженої європейської транспортної інфраструктури, що посилить економічні зв'язки та торговельну співпрацю. Цей процес має включати впровадження єдиних тарифних ставок, розширення пільгових умов для вантажів, що прямують до Транскаспійського міжнародного

транспортного маршруту, та розвиток поромного сполучення з Туреччиною і Грузією. Реалізація цих заходів сприятиме інтеграції України в глобальні ланцюги постачання, збільшенню транзитного потенціалу та зміцненню економічної співпраці з міжнародними партнерами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Gameliak I. P., Dmytrychenko A. M., Vakarchuk I. M. Philosophy of applied reliability and safety of Ukraine new transport infrastructure. *Intellectualization of Logistics and Supply Chain Management*. 2021. Vol. 6, №1. P. 23–36. DOI: <https://doi.org/10.46783/smart-scm/2021-6-2>.

2. Hryniv N. T., Ravlikovska A. A. Restructuring logistics under martial law in Ukraine. *Academic Visions*. 2022. №13. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7411975>.
3. Kalycheva N. Ye. The role of transport and logistics systems in ensuring sustainable economic development. *Bulletin of Transport and Industry Economics*. 2017. №58. P. 103–109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2017_58_14 (дата звернення: 26.11.2024).
4. Logistics Global HR Trends. *GI Group Holding*. 2023. URL: <https://www.gigroupholding.com/wp-content/uploads/2022/11/Logistics-Global-HR-Trends.pdf> (дата звернення: 26.11.2024).
5. Logistics Performance Index (LPI). *World Bank*. URL: [https://databank.worldbank.org/source/logistics-performance-index-\[lpi\]](https://databank.worldbank.org/source/logistics-performance-index-[lpi]) (дата звернення: 26.11.2024).
6. Maliuta L., Rudan V., Balushevskiy K. Problems and perspectives of the development of transport logistics in Ukraine under the conditions of martial state. *Economic Analysis*. 2023. Vol. 33. P. 153–164. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.153>.
7. Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine. Sustainable Development Goals: Ukraine. National Report. 2017. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>. (дата звернення: 26.11.2024).
8. National Council for the Restoration of Ukraine from the Consequences of War. Draft Recovery Plan for Ukraine. Materials of the Working Group «Restoration and Development of Infrastructure». 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/restoration-and-development-of-infrastructure.pdf> (дата звернення: 26.11.2024).
9. Sakalasuriya M., Haigh R., Amaratunga D. A conceptual framework to analyse consequences of post conflict reconstruction interventions. *Procedia Engineering*. 2018. Vol. 212. P. 894–901. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.proeng.2018.01.115>.
10. Smerichevska S., Shtyk Y., Strizhov O. Analysis of the state and development trends of the transport infrastructure of Ukraine. *Digital Economy and Economic Security*. 2023. №9. P. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.9-10>.
11. Tubis A., Kopustinskas V., Simola K. Creating Safe and Resilient Logistic Systems: Proceedings of the 59th ESReDA Seminar. *EUR 31120 EN. Luxembourg: Publications Office of the European Union*, 2022. DOI: <https://doi.org/10.2760/056276>.
12. Горошкова Л., Бакурова А., Сумець О., Триснюк В., Шумейко В. Математичне моделювання транспортно-логістичної інфраструктури для повоєнного відновлення України. *Екологічна безпека та природокористування*. 2024. Т. 50, № 2. С. 142–156. DOI: <https://doi.org/10.32347/2411-4049.2024.2.142-156>.
13. Лоза С. Інвестування транспортної галузі як основа відновлення економіки країни. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2023. №1. С. 200–211. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-28>.
14. Лучникова Т. П., Тарновська І. В., Воробйов Є. В. Адаптація транспортних підприємств України до умов воєнного стану. *Бізнес Інформ*. 2023. №1. С. 116–122. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-1-116-122>.
15. Маматова Т. В., Назар С. К. Забезпечення стійкості транспортно-логістичної інфраструктури в Україні: нормативне підґрунтя, виклики та перспективи. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. №3. С. 59–63. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.3.9>.
16. Мороз С., Левченко С. Логістична галузь України: економічне значення галузі, втрати та перспективи розвитку в умовах війни. *Development Service Industry Management*. 2023. № 3. С. 75–82. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3\(11\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3(11)).
17. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України № 695 від 05.08.2020 р. . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text> (дата звернення: 26.11.2024).
18. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : Постанова Кабінету Міністрів України № 179 від 03.03.2021 р. . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-п#Text>. (дата звернення: 26.11.2024).
19. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 430-р від 30.05.2018 р. . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-п#n13> (дата звернення: 26.11.2024).
20. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України № 722 від 30.09.2019 р. . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>. (дата звернення: 26.11.2024).
21. Пусева М. Стратегічні напрями відновлення та розвитку транспортної інфраструктури України. *Економіка та суспільство*. 2023. №49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-37>.
22. Транспорт України 2023. *Державна служба статистики України*. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2024/zb/10/zb_Trans_23.pdf (дата звернення: 26.11.2024).
23. Червякова В. Організаційно-методологічні підходи до післявоєнного відновлення транспортно-логістичної інфраструктури України. *Журнал європейської економіки*. 2024. Т. 22, №4. С. 597–622. URL: <https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1725> (дата звернення: 26.11.2024).

Стаття надійшла до редакції 10.10.2024

Стаття рекомендована до друку 11.11.2024

Andriy Polivantsev, PhD, Associate Professor at the Department of International Economic Relations and Logistics, V.N. Karazin Kharkiv National University, Svobody sq., 4, Kharkiv, Ukraine, 61022, e-mail: polivantsev@karazin.ua, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4388-5595>

PRIORITIES FOR THE DEVELOPMENT OF LOGISTICS INFRASTRUCTURE IN UKRAINE

The article explores the current state and prospects for the development of Ukraine's logistics infrastructure, focusing on its key components, challenges, and strategic directions for transformation under modern challenges such as war and economic instability. The primary goal of the study is to identify the priorities and strategic directions for the development of Ukraine's logistics infrastructure to enhance its competitiveness and integration into global supply chains. The research employs a systematic approach, which includes analyzing the current state of logistics infrastructure and applying strategic planning methods to determine key development priorities. The analysis is based on the SWOT methodology, enabling the assessment of strengths, weaknesses, opportunities, and threats for Ukraine's logistics system. The article identifies three key strategic vectors for the development of the logistics sector: fostering economic growth by strengthening the domestic market, expanding the logistics services market, and realizing the country's transit potential. Particular attention is given to measures such as containerization of freight transport, integration of Ukraine's railway network into the European system, development of multimodal transport hubs, modernization of internal infrastructure, and adaptation of logistics processes to the standards of the Trans-European Transport Network (TEN-T). The results obtained can be applied in the formation of a national strategy for the development of Ukraine's transport and logistics infrastructure, as well as in the activities of enterprises engaged in international transportation and logistics services. The implementation of the proposed measures will contribute to Ukraine's integration into international supply chains, optimization of logistics costs, improvement of trade operations efficiency, and unlocking the country's transit potential. The proposed approach ensures a balance between immediate solutions and long-term infrastructure initiatives, which are essential for the stable development of Ukraine's logistics system.

Keywords: *logistics infrastructure, transit potential, multimodal corridors, international trade, containerization, economic development.*

REFERENCES

1. Gameliak, I. P., Dmytrychenko, A. M., & Vakarchuk, I. M. (2021). Philosophy of applied reliability and safety of Ukraine new transport infrastructure. *Intellectualization of Logistics and Supply Chain Management*, 6(1), 23–36. <https://doi.org/10.46783/smart-scm/2021-6-2>
2. Hryniv, N. T., & Ravlikovska, A. A. (2022). Restructuring logistics under martial law in Ukraine. *Academic Visions*, 13. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7411975>
3. Kalycheva, N. Ye. (2017). The role of transport and logistics systems in ensuring sustainable economic development. *Bulletin of Transport and Industry Economics*, 58, 103–109. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2017_58_14 (accessed 26.11.2024)
4. GI Group Holding. (2023). Logistics Global HR Trends. Available at: <https://www.gigroupholding.com/wp-content/uploads/2022/11/Logistics-Global-HR-Trends.pdf> (accessed 26.11.2024)
5. World Bank. (n.d.). Logistics Performance Index (LPI). Available at: <https://databank.worldbank.org/source/logistics-performance-index-lpi> (accessed 26.11.2024)
6. Maliuta, L., Rudan, V., & Balushevskyi, K. (2023). Problems and perspectives of the development of transport logistics in Ukraine under the conditions of martial state. *Economic Analysis*, 33, 153–164. <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.153>
7. Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine. (2017). Sustainable Development Goals: Ukraine. National Report. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf> (accessed 26.11.2024)
8. National Council for the Restoration of Ukraine from the Consequences of War. (2022). Draft Recovery Plan for Ukraine. Materials of the Working Group “Restoration and Development of Infrastructure”. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/restoration-and-development-of-infrastructure.pdf> (accessed 26.11.2024)
9. Sakalasuriya, M., Haigh, R., & Amaratunga, D. (2018). A conceptual framework to analyse consequences of post conflict reconstruction interventions. *Procedia Engineering*, 212, 894–901. <https://doi.org/10.1016/j.proeng.2018.01.115>
10. Smerichevska, S., Shtyk, Y., & Strizhov, O. (2023). Analysis of the state and development trends of the transport infrastructure of Ukraine. *Digital Economy and Economic Security*, 9, 56–62. <https://doi.org/10.32782/dees.9-10>
11. Tubis, A., Kopustinskas, V., & Simola, K. (2022). Creating Safe and Resilient Logistic Systems: Proceedings of the 59th ESReDA Seminar. *EUR 31120 EN*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2760/056276>
12. Goroshkova, L., Bakurova, A., Sumets, O., Trysniuk, V., & Shumeiko, V. (2024). Matematychni modeliuvannia transportno-lohistychnoi infrastruktury dlia povoyennoho vidnovlennia Ukrainy [Mathematical modeling of transport and logistics in-

frastructure for post-war reconstruction of Ukraine]. *Ecological Safety and Nature Management*, 50(2), 142–156. (in Ukrainian). <https://doi.org/10.32347/2411-4049.2024.2.142-156>

13. Loza, S. (2023). Investuvannia transportnoi haluzi yak osnova vidnovlennia ekonomiky krainy [Investments in the transport industry as a basis for the recovery of the country's economy]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, 1, 200–211. (in Ukrainian). <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-28>

14. Luchnykova, T. P., Tarnovska, I. V., & Vorobiov, Ye. V. (2023). Adaptatsiia transportnykh pidpriemstv Ukrainy do umov voiennoho stanu [Adaptation of Ukrainian transport enterprises to the conditions of martial law]. *Business Inform*, 1, 116–122. (in Ukrainian). <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-1-116-122>

15. Mamatova, T. V., & Nazar, S. K. (2024). Zabezpechennia stiikosti transportno-lohistychnoi infrastruktury v Ukraini: normatyvne pidgrunttia, vyklyky ta perspektyvy [Ensuring the sustainability of transport and logistics infrastructure in Ukraine: Normative basis, challenges, and prospects]. *Dnipro Scientific Journal of Public Administration, Psychology, Law*, 3, 59–63. (in Ukrainian). <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.3.9>

16. Moroz, S., & Levchenko, S. (2023). Lohistychna haluz Ukrainy: ekonomichne znachennia haluzi, vtraty ta perspektyvy rozvytku v umovakh viiny [The logistics industry of Ukraine: Economic significance, losses, and development prospects under martial law]. *Development Service Industry Management*, 3, 75–82. (in Ukrainian). [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3\(11\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3(11))

17. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020). Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021–2027 roky : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 695 vid 05.08.2020 r [On the approval of the State Strategy for Regional Development for 2021–2027: Resolution № 695 dated August 5, 2020]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-n#Text> (accessed 26.11.2024)

18. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2021). On the approval of the National Economic Strategy for the period up to 2030: Resolution № 179 dated March 3, 2021. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-n#Text> (accessed 26.11.2024)

19. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2018). Pro zatverdzhennia Natsionalnoi ekonomichnoi stratehii na period do 2030 roku : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 179 vid 03.03.2021 r. [On the approval of the National Transport Strategy of Ukraine for the period up to 2030: Order № 430-p dated May 30, 2018]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-p#n13> (accessed 26.11.2024)

20. President of Ukraine. (2019). On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030: Decree № 722 dated September 30, 2019. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (accessed 26.11.2024)

21. Puseva, M. (2023). Stratehichni napriamy vidnovlennia ta rozvytku transportnoi infrastruktury Ukrainy [Strategic directions for the restoration and development of Ukraine's transport infrastructure]. *Economy and Society*, 49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-37>

22. Transport of Ukraine 2023. (2023). State Statistics Service of Ukraine. Available at: https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2024/zb/10/zb_Trans_23.pdf (accessed 26.11.2024)

23. Chervyakova, V. (2024). Orhanizatsiino-metodolohichni pidkhody do pisliavoiennoho vidnovlennia transportno-lohistychnoi infrastruktury Ukrainy [Organizational and methodological approaches to post-war restoration of transport and logistics infrastructure in Ukraine]. *Journal of European Economy*, 22(4), 597–622. (in Ukrainian). Available at: <https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1725> (accessed 26.11.2024)

The article was received by the editors 10.10.2024

The article is recommended for printing 11.11.2024